

CATALUNYA NORD

joan-daniel bezsonoff

La Bressola | Si la nostra estimada llengua catalana té encara un futur a les comarques del nord de l'Albera ho deu sobretot a l'abnegació d'uns quants militants, a la tossuderia de molts catalans i, sobretot, a les escoles Bressola i Arrels. Fa trenta anys que les escoles catalanes lluiten d'una manera admirable per aturar la davallada dramàtica de la nostra parla. A partir de la fi dels anys quaranta, els catalans del Nord van decidir d'una manera generalitzada de parlar francès a la mainada perquè s'integrés millor en el conjunt nacional francès. Cal recordar que en aquells moments la llengua catalana travessava la nit del franquisme a l'altra banda? En paguem els resultats ara. Quasi bé tots els petits catalans que neixen al nord són culturalment i lingüística francesos. Uns pares, que no han tingut la sort de parlar català des de petits, han volgut donar als fills la possibilitat d'aprendre català sense cansar-s'hi. Les escoles Bressola i la seva germana Arrels eduquen la mainada en català. Tinc

molts alumnes que han passat per aquestes escoles. Fa goig sentir-los, tot i que, naturalment, no tenen el català amb suc dels vells. Això passa a tot arreu on les llengües s'unifiquen amb els mitjans de comunicació.

Si una escola Bressola funciona durant cinc anys, l'Estat francès accepta de pagar el sou d'aquests mestres de l'ensenyament privat. Les subvencions que l'ajuden a sobreviure s'han diluït per culpa de la crisi. Cada país paga per la difusió de la seua cultura arreu del món. Així, l'Institut Cervantes manté el caliu del castellà a les Filipines, i ho trobi perfecte. França i el govern del Quebec paguen mestres per difondre el francès a la Louisiana. Molt bé! Per què el Principat de Catalunya no ajudaria a desenvolupar la cultura catalana en territoris actualment fora de la seua jurisdicció? Cal recordar que les nostres comarques van constituir una part de Catalunya fins a la fi del segle XVII? Tinc vergonya davant dels comentaris en català mesquins dient més o menys: «Això de la Bressola és una cosa de gavatxos...». Que aquesta gent amb curtes mires deixi de dir-se catalana, si us plau, i que continuï mirant trugeries americanes per televisió. Em permetreu de citar en francès aquest vers d'Alphonse de Lamartine: «*Honte à qui peut chanter pendant que Rome brûle*» (Vergonya a qui pot cantar mentre Roma està cremant).

L'ALT EMPORDÀ

joan ferrerós

Francesc Canet, ombudsman | A Figueres, durant deu anys i fins als darrers comicis, el defensor del ciutadà va ser l'exregidor per CiU Eduard Puig Pujol, que volia plegar. Hom va preveure que, per a després de les eleccions municipals, el substituís Francesc Canet, catedràtic d'història i director de l'Institut Ramon Muntaner, i extinent d'alcalde i exdiputat, amb nou anys a Madrid per ERC. S'havia parlat d'Eugènia Sala, però alguna incompatibilitat horària laboral ho impedia, i el mes de gener l'alcaldesa Marta Felip ho havia proposat a Canet, que va merèixer el consens generalitzat dels portaveus del Consistori. El candidat va manifestar que ho acceptaria si el referendés l'Ajuntament constituït després del 24 de maig.

Cadaqués | Aquesta vila, que un dia ja llunyà va perdre el prestigi de ser la més preservada de la depredació urbanística de la Costa Brava, acaba d'enderrocar l'hotel Rocamar, erigit fa més de mig segle, per substituir-lo per un altre establi-

ment de luxe. La premsa ha destacat que al vell hotel s'hi havien allotjat moltes *celebrities*, artistes i tot això, i que estava situat en un dels espais emblemàtics del municipi, entre les platges del Llané (on hi ha la casa dels Dalí) i el Sortell. Al ma-

>> Vista del Mediterrani des de l'hotel Rocamar de Cadaqués.

HOTEL ROCAMAR

teix poble, els responsables dels Premis Literaris de Cadaqués han decidit quins seran els guardonats d'enguany: Josep Playà Maset rep el Carles Rahola per l'article «Guardià de la memòria de Dalí», que evoca Antoni Pitxot; a Jordi Julià li és lliurat el Rosa Leveroni pel recull líric *Post-Its*, i David Jou es fa amb el Quima Jaume com a reconeixement al conjunt de la seva obra poètica.

Tocats pels déus | L'Empordà sencer, és a dir, l'Alt i el Baix, crea una nova marca turística. De manera que els dos enfeinats consells comarcals més alguna població rellevant –Figueres–, segons els mitjans, obviant les barres administratives i potenciant actius comuns com ara el paisatge natural, el patrimoni cultural i històric o la seva gastronomia, han decidit promoure les dues comarques o, segons els gustos, subcomarques entre els forans, siguin de Barcelona o forasters. Seguint la premsa, després de vint mesos de treball, l'eslògan ha estat presentat a Empúries, prop de la contundent frontera del Montgrí, que delimita els dos territoris. El lema «Tocats pels déus» és més important que no sembla: a la llegendaria presumpció dels empordanesos, que es tenen per tocats per la tramuntana –una característica cosina de la rauxa–, incorpora l'empremta del passat grecollatí, base que va ser de l'edifici ideològic alçat pel noucentisme, moviment paradigma de la feina ben feta, de l'horitzó nítid i de l'ordre piramidal, és a dir, de la quinta essència del seny.

EL BAIX EMPORDÀ

puri abarca

La protecció de les Medes | La recent creació d'una zona de reserva total a l'illot del Medellot, a les illes Medes (l'Estartit), és una bona notícia per als defensors de preservar un espai d'immersions continuades, malgrat que controlades. És el primer cop que es

AJUNTAMENT DE PALAMÓS

>> **El patró de l'embarcació Bonomar, amb samarreta negra, a bord del seu vaixell, parlant amb els «pescaturistes».**

decreta una mesura tan restrictiva a les Medes, reserva natural parcial creada l'any 1983, tot i que no va ser fins el 1990 quan el Parlament va dictar més clarament les normes de protecció i conservació del seu fons marí. La reserva està integrada en el Parc Natural del Montgrí, les illes Medes i el Baix Ter. La junta rectora del parc ja ha aprovat noves normes per a la gestió de les immersions, el nombre total de les quals serà reduït durant aquest any respecte al 2014. Així, s'espera disposar de millors condicions per avaluar la recuperació o evolució de les comunitats marines. Es tracta de trobar l'equilibri entre la preservació del medi i l'activitat econòmica. Un excés d'una cosa o de l'altra podria ser perjudicial per a la zona.

El Baix Empordà, plató de pel·lícula

| En els últims mesos, la comarca s'ha vist sacsejada per la notícia que els productors de la segona part de la pel·lícula *Ocho apellidos vascos*, dirigida per Emilio Martínez-Lázaro, es passejaven pel Baix Empordà buscant localitzacions i organitzant càstings per contractar figurants. Petits, joves, adults i gent gran, van ser un munt els veïns de la comarca que es van desplaçar fins als càstings a la Bisbal d'Empordà i a Monells. Tota una festa. Ara faltaria veure com el director i els guionistes tracten la realitat de Catalunya i dels catalans en el seu treball. Els gui-

onistes, que són bascos, afirmen que no serà una pel·lícula política i que la voluntat és «agermanar» i no dividir. Sigui com sigui, hi haurà un munt de baixempordanesos que tindran els seus minuts (o segons) de glòria. I si això va acompanyat per un tractament respectuós de la identitat catalana, doncs benvinguts (*ongi etorri*)!

Fer turisme i pescar, a Palamós

| El mes de maig es va iniciar a Palamós la segona edició de la campanya Pescaturisme, una iniciativa que s'allargarà fins al setembre, i que té el doble objectiu d'aconseguir una diversificació de l'oferta del sector pesquer i, alhora, donar a conèixer als interessats la riquesa i biodiversitat del fons marí de la zona. Els usuaris d'aquest servei –iniciativa de la Confraria de Pescadors de Palamós amb la col·laboració de l'Ajuntament i la participació del Museu de la Pesca– paguen per passar tot un dia en una embarcació de pesca, artesanal o d'arrossegament, i comparteixen l'experiència de treballar amb la tripulació en alta mar i portar la captura del dia a terra. A bord de nou embarcacions diferents, s'ofereixen tres modalitats de pesca: la de la gambeta de Palamós, la del peix i l'escamarlà, i la pesca artesanal arran de costa. Una manera de conèixer de prop les arts de la pesca i de contribuir a sensibilitzar la ciutadania sobre la sostenibilitat dels recursos disponibles.